Ex 1. Ioannis.

Cap.1. v.7. *Non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus.* Quomodò, si Christus novum dicit? T.13. E. n. 16.
Cap.5. v. 16. *Peccare peccatum non ad mortem.* Quomodò non ad mortem in mortem? T. 13. D. 3. n. 6.
Ibid. *Est peccatum ad mortem.* Quid, si omne peccatum grave obnoxium morti? T.1. D.3. n.12.
V.17. *Omnis iniquitas peccatum est, & est peccatum ad mortem.* Si omnis iniquitas peccatum ad mortem, quodnam peccatum ad mortem, & non ad mortem? T.7. E. à n. 30.
V.20. *Dedit nobis sensum, ut cognoscamus verum Deum.*
V.21. *Custodite vos à simulachris.* Cur cautio à simulachris in Deitatis cognitionem? T.4. E. n. 19.

Ex Epist. Iudæ.

V.4. *Subintroierunt quidam homines*, &c. Quippini introierunt, sed subintroierunt? T. 1. Didasc. 4. num. 1.
V.8. *Hi autem carnem maculant, maiestatem blasphemant.* Unde ex despectu honoris macula carnis? num. 2.
V.9. *Cùm Michael Archangelus cum diabolo disputans, altercaretur de Moysi corpore.* Unde iurgium? T.11. D.1. n.15. Cur occuluit, & modò ostendit? n. 18. & 19.
Ibid. *Non est ausus iudicium inferre blasphemiæ.* Quid sit blasphemiæ inferre iudicium? T. 1. D. 4. n.15. Cur, si potestate gaudet, diabolum & propositum non conterit? n. 14.
Ibid. *Sed dixit: Imperet tibi Dominus.* Cur indulsit, si constringere potuit? ibid.
V.12. *Hi sunt in epulis suis maculæ.* Cur maculæ, & non maculati? n.2.
Ibid. *Nubes sine aqua, arbores autumnales, infructuosæ, bis emortuæ*, &c. Cur pravi mores in his symbolis? n. 3.
V. 13. *Sidera errantia.* Cur errantia, si fidera? ibid.
Ibid. *Fluctus feri maris, despumantes suas confusiones.* Cur mari procelloso, improborum comparata correctio? n.13.

Ex Apocalypsi.

Cap.2. v.17. *Nomen novum, quod nemo scit, nisi qui accipit.* Unde ex eo, quod accipitur, nomen cognoscitur? T. 12. D. 5. n. 23.
Cap. 3. v.2. *Esto vigilans, & confirma cætera, quæ moriturа erant: non enim invenio opera tua plena coram Deo.* Quare, quia opera non plena, cætera quæ non mortua, moritura? T. 13. D. 3. n. 6.
V.8. *Ecce dedi coram te ostium apertum, quod nemo potest claudere.* Quare ostium, & quare apertum? T.9. D.5. n.9.
Cap.4. v.1. *Ecce ostium apertum in cœlo: & vox prima, &c. Ascende huc, & ostendam tibi, quæ oportet fieri post hæc.* Post hæc quæ, & cur non pridem? T. 6. D.5. n.8. Cur novum ostium? T.9. D.5. n.6.
V.3. *Iris erat in circuitu sedis.* Cur iridis signum, ut in cœlis novum ostium? ibid.
V.4. *In capitibus eorum coronæ aureæ.* Cur sedens in throno non habebat coronam, sed qui cum illo sedebant? T.6. D.1. n. 3. Quomodò in capite sedentium, si mittebant ante Thronum? T. 9. D.5. num. 6.
V.6. *Mare vitreum, simile crystallo.* Unde ergo mare crystallo simile? T 10. D. 6. n.23.
Ibid. *In medio sedis, & in circuitu sedis quatuor animalia.* Si ibi sedilia, cur non sedent animalia? T.6. D. 5. n.7.
V.10. *Mittebant coronas suas ante thronum.* Unde habebant, & quasnam? T. 1. D. 6. n.29. T. 9. D.5. num. 6.
Cap.5. v.1. *Vidi in dextera sedentis supra thronum librum scriptum intùs & foris, signatum sigillis septem.* Cur Maria dicitur liber in dextra sedentis? T. 6. D. 2. n.8. Cur signatus sigillis, si scriptus foris? num. 9.
V.2. *Quis est dignus aperire librum.* Quomodò dignus quæritur, priusquàm liber aperiatur? T. 4. D. 1. num. 4.
V.3. *Nemo poterat aperire librum, neque respicere illum.* Quomodò respicitur, licèt non aperiatur? n.5. Quidni videri poterat, si Ioannes viderat? T.6. D.2. n. 8. Quidum qui scriptum foris & intùs videt, aperire non valet? n.9. Cur libri latebant lectiones, si foris videbantur caracteres? ibid.
V. 5. *Ecce vicit leo.* Quomodò leo, qui apparuerat agnus? T.7. D.4. n. 5.
V. 6. *Vidi, & ecce in medio throni agnum stantem.* Cur liber & agnus simul in throno? T. 6. D. 2. n. 8. Quare in medio seniorum & animalium, qui aperuit librum? T.6. D.5. n.8.
V.12. *Dignus est agnus, qui occisus est, accipere virtutem & divinitatem.* Quomodò, si divinitatem habebat, dignum divinitate cœtus totus existimat? T.12. D.5. n. 17.
V.13. *Et quæ sunt in mari, & quæ in eo.* Quomodò vidit oculis, quæ erant sub aquis? T. 7. D. 6. num. 17.
Cap.6. v.2. *Habebat arcum, & data est ei corona.* Cur arcu sine sagitta? T. 9. D. 1. n. 3. & 5. Cur pro sagitta corona? n.3. An sagitta, si non describitur nulla? n. 6.
Ibid. *Et exivit vincens, ut vinceret.* Quid post victoriam victurus? T.7. D.6. n.17. T.9. D.1. n.3. Quomodò vicit ante victoriam? T.12. D.4. n.2.
V.9. *Vidi sub altare Dei animas interfectorum.* Cur, si corpora, dicuntur animæ? T. 1. D.1. n.17.
V.11. *Donec compleantur, qui interficiendi sunt, sicut & illi.* Cur illorum sanguis adinstar seminis? T.7. D.6. n. 17.
Cap.10. v.2. *Posuit pedem suum dextrum super mare, sinistrum autem super terram.* Cur singulos in singulis elementis? T.2. D.4. n.9.
V.3. *Cùm clamasset, locuta sunt septem tonitrua voces suas.* Quomodò fulmina, si verba? ibid.
V.10. *In ore meo tanquàm mel dulce.* Cur dicit *Dulce*, si mel? T.11. E. n. 17. Unde mel amarum? à n. 15.
Cap.12. v.2. *Cruciatur, ut pariat.* Quomodò, quùm dolor nullus in partu? T.9. D.6. n. 2.
V. 5. *Raptus est filius eius ad Deum & ad thronum eius.* Cur raptus, & non ductus? T.12. D.5. num. 13.
Cap.21. v. 1. *Primum enim cœlum, & prima terra abiit.* Quidnam primum cœlum, & terra prima? T. 10. D. 2. n. 8.
Ibid. *Et mare iam non est.* Quodnam mare? num. 9. Quid defectus maris cum renovatione cœli, & telluris? n. 8.

V.2.

V. 2. *Vidi sanctam civitatem novam descendentem de cœlo.* Quomodò cœlestis Ecclesia in terris visa T.4. D.2. n.2. Unde Virginis in cœlum assumptio patet de cœlo descensio? T.10. D. 1. n. 17.
V.3. *Ecce tabernaculum Dei cum hominibus.* Quando? T.10. D. 2. n. 9.
V. 4. *Et absterget Deus omnem lachrymam.* Quid omnis lachryma? ibid. Cur exulat fletus hominum ubi cum illis Dei habitat tabernaculum? ibid.
V.5. *Ecce nova facio omnia.* Quomodò nova, si pridem facta? T. 7. D.6. n. 13.
V.18. *Ipsa civitas aurum mundum, simile vitro mundo.* Unde aurea? T.10. D. 2. n. 14. Quomodò vitrum, & aurum? T.8. D.6. n. 16.
V.25. *Portæ eius non claudentur per diem: nox enim non erit illic.* Quare portæ semper pervæ? T. 9. D.5. n. 12. Quid quòd ibi non nox? ibid.
Cap. 22. v. 9. *Vide ne feceris*, &c. *Deum adora.* Quare removet Angelus, ut periculum, adorationis obsequium? T. 3. D. 1. n. 10.
V.11. *Qui nocet noceat adhuc.* Cur qui nocet, nocebit, cum homo sit convertibilis? T. 3. E. n. 63.

SILVA EVANGELICA

PRO CONCIONIBUS.

AD PERIPHRASIM EVANGELIORUM, scrutare Scripturæ Indicem. T. signat Tautologiam: D. Didascaliam: N. Numerum marginalem. Ubi marginalis non additur, innuit argumentum per totam Didascaliam.

Dominica I. Adventus.

I. *Erunt signa in Sole, & Luna*, &c. Quæ extrema supplicia, in extremis vitijs optima. Flagitijs ni exquisitè acria, non sunt remedia, sed virulenta symptomata, simulque serpentia vulnera, atque pravorum exempla. T. 1. D.4. & 5. T.2. D. 1. T. 7. D. 4. Vide *Peccator.* II.

II. *Erunt signa*, &c. in iudicium futurum, ut fugiant signis peccatores iudicium. *Constituto in corde iudicio, adsit accusatrix cogitatio, testis conscientia, carnifex timor; postremò ab ipsa mente sententia proferatur.* Augustin. *Homil.* 50. inter 50. *Homil.* T. 3. D. 8. T. 9. D.4. Vide *Conscientia, Confessio, & Peccatum.*

III. *Erunt terribilia in Sole, & Luna signa*, quæ fuerunt hominibus benefica. Unde gratia, ibi vindicta, & iustitia quæ clementia. T. 5. D. 1. Vid. *Deus.* V. & VI.

IV. *Arescentibus hominibus.* Plus quàm sententia in iudicio, gravat sententiæ expectatio ex conscientiæ testimonio, iudice reo. T.2. D.1. à n. 3. T.3. D.5. à n.11. T.6. D.4. à n. 2. T. 7. E. à n. 13.

V. *Arescentibus præ timore, & expectatione.* Aliter expectarent, & non ita timerent, si præ fletu pridem aruissent: siquidem si anima saucia, vel mortua; lachrymis saluti restituitur, & à morte revocatur. T. 10. D.3. Vide *Lachrymæ.*

VI. *Præ timore*, ex morsu pravæ conscientiæ, atque pœnæ prævisione. T.7. E. à n. 13. Vide *Conscientia, & Peccatum.*

VII. *Timore & expectatione.* Ex expectatione timor, & horror. Fiducià divinæ clementiæ, & misericordiæ, vires creverunt audaciæ, & impudentiæ. T. 1. D. 5. à n.7. T.3. D.3. & 4. T.5. D. 1.

VIII. *Timore arescentibus hominibus.* Non ità timerent, si timuissent. Non timuerunt culpam, sed pœnam; quam fugiunt, ut iterùm cadant. ibid. & T.8. E. à n.13.

IX. *Arescentibus præ timore.* Tota formidinis moles, quia nullus ex pravitate conscientiæ morsus, nullus animæ de scelere sensus; nullus in pœnitentiam criminum motus. T.1. D 3. T. 3. E. n. 62. T. 5. E. 9. T. 7. E. 31.

X. *Tunc videbunt filium hominis venientem.* Vindicta ex collata gratia, & severitas acerba ex indulgentia. T.1. D 5. n.4. T.4. E. 24. T. 5. D. 1. T. 5. D. 4. n.16. T. 10. E. 23.

XI. *Cum potestate magna & maiestate*: & quia renuerunt disciplinam improbitatis ingenia: & quia nisi pœna, nulla pravis medicina. T. 1. D. 4. & 5. T. 7. D.4. à n. 3.

XII. *Cum potestate magna & maiestate.* Potestas in vindictam criminis, maiestas in cognitione causarum potestatis; ut constet in exemplum, quando, quomodò, & qualem in correptionem debet educere gladium. T. 1. D. 4. n. 8. T. 7. D. 4. T. 9. D. 1. Vid. *Præsens.* VII.

Dominica II. Adventus.

I. *Ioannes in vinculis.* Elucet causæ sine ratione iudicium: equidem pravum, quia iudex non consuluit legi: peius; quia iudicium deditum voluntati: pessimum, quia iudicium voluntatis alienæ. T.3. D 5. T. 12. D.2. & 3. à n. 7.

II. *Ioannes in vinculis.* Plaudebatur à cunctis, quo tacitè taxabantur mores iudicis Herodis. Quia vita proba pupugit, iustum carceri mancipavit, & per invidiam, & per insaniam. T. 7. D. 3. Vid. *Invidia.* T. 7. Didasc. 4.

III. *Ioannes in vinculis.* Pessimum fratrem Herodes extulit, Ioannem iustissimum sustulit. Ab Idumæa Herodes, à Iudæa Ioannes: carcerique mancipantur insignes dotes, quia non ex suis: affectio hæcine pessima alienum bene, præclarè meritum deprimit; proprium autem indignissimum extollit. T. 6. D.6.

IV. *Ioannes in vinculis.* Iustus ità? Ita construitur corona. Deus iustos vexat, ut sanet, mortificat, ut vivificet, secat ut sublevet. T. 5. D. 2. Vid. *Patientia, Tentatio, Labor*; & n. VI.

V. *Ioannes in vinculis.* Potiùs Herodes; quia cognoscèret ut vincula, quia ferrea fulgebant aurea: igitur

aureæ

aureæ, & aulæ popysmate, nec percussione percutitur, nec vulnere vulneratur, nec dolore dolet, nec sensu sentit. T.1. D.5. T.21 D.1. T.3.D. 3. n.3. D.4.n.14.

VI. *Ioannes in vinculis.* Herodes ferro premit, quem iustum agnoscit. Peccator ab innocente carpitur, & ni consumat, consumitur. T.3. D.5. T.5. D.5. n. 3. T. 7. D.5. n. 8.

VII. *Ioannes in vinculis.* Herodes in Ioannem præ se ferebat obsequium, & obsequijs simulabat implacabile odium, uti periculum confirmavit exitum. Intimum vulnus cordi perfidia amici, & dirior ictus sub obsequiorum specie. T. 3. D. 1. n. 4. T. 8. D. 4. T. 12. D. 1.

VIII. *Ioannes in vinculis.* Religiosi tunc magis student libertati, dum à sæculerium fugiunt conversatione; quippe detruduntur in vincula, si sunt extra Monasteria. Mores sæcularium sunt vincula in statum, compedes in institutum; quia conversatio pestilens morbus, & animæ vulnus. T.5. D.6. T.9. E.20. D.3. à n. 14.

IX. *Cæci vident*, &c. Prædicatio Christi cognoscitur per miraculum; quippe quodlibet verbum erat miraculum: igitur insignis prædicatio, qua cæci vident criminis fœditatem, audiunt non auditam legem, ambulant in animarum salutem, leprà mundantur per gratiam, & revocantur ad vitam. T.2. D. 4. à n. 7. T. 4. D.5. à n. 13.

X. *Renunciate Ioanni quæ audistis, & vidistis.* Non peccatoribus miraculorum notitia, quippe nec convertuntur per miracula: malunt errare, quàm resipiscere; in tenebris offendere, quàm virtute illuminari. T. 1. D. 3. n. 20. T.3. E.62. D.3. & 4.

Dominica III. Adventus.

I. *Miserunt Sacerdotes, & Levitas*, ut perfidiam dissimularet auctoritas: igitur non venerunt propter Ioannis obsequium, sed propter commodum proprium, deaurato benevolentiâ quæstu, & specie amicitiæ perfido dolo. T.7. D.4. T.8. D.4. T.12. D.1.

II. *Tu quis es?* Examen ab unoquoque fiat, ut cognoscat quis, quis sit. Non malum, ita malum, si cognoscitur. Malum peius, si non cognoscitur malum. Summum, dum cognitum & non cognitum. T. 2. D.1. T.3. E. 32. & 54. T.5. D.4. T.9. D.2.n.5.

III. *Tu quis es?* Agnoscit Ioannes, sed se nolunt cognoscere, sese cognoscendo peccatores, delirio studioso, celebrato in magno dolore risu: igitur malum cognoscitur, ut malitiosè fiat, non ut doleat: & ubi de vulnere nullus dolor; non tantùm mentis, sed voluntatis est error. ibid.

IV. *Tu quis es?* Bernard. de *Interior. domo*, cap.6. Ut scias, quis & quid considera. *Diligenter discute teipsum, unde venis, quò tendis, quomodò vivis, quid agis, quid amittis, quantum proficis, quantum deficis.* T. 3. D.6. n.15. T. 5. D.4. n. 1. Vide *Conscientia*, *Pavor*, *Peccator*. VI.

V. *Tu quis es?* Ut scias, quis sis, eligendus director, qui dicere possit. In via virtutis spiritus nomine tenus, seipsos amantes, non leges, sed se sequentes, eligunt electores, & gloriosè confessarios nominant; minimè ut dirigantur, sed ut dirigant, in quo vulnus iuris, vulnus consitentis, & perditio directoris. T. 2. D. 3. n. 2. T.3.D.1. n.11. T.9. D.3. à n.8.

VI. *Tu quis es?* Exploretur pectus, ne subterfugiat invisibilis, atque fallax amor proprius, qui quidem virtutis color, mentis error, phantasiæ furor. T. 3. E. à n.32. D. 6. T.9. D.2. n. 5.

VII. *Tu quis es?* Peccator & maximus? Est cognitio, & medicatio. Sanatur in anima vulnus, *si homo cognoscit, quid fecit, quid meruit, quid amisit.* Bernard. serm.40. de *divers.* n. 3. T. 2. D. 1. n.1. T. 5. E. n. 6. T.6.E.35. D. 4. à n.2. T.12. E.31. D.5. n.10.

VIII. *Ego vox.* Nihilque præterea; Utique, si morsus à vanagloria. Ipse se audit, & auditur, dum ab alijs ridetur. Secum loquitur, sibi lenocinatur, sine iudicio, sine corde, sine mente in embolio volitantis phantasiæ. T.3. D. 6.

IX. *Vox clamantis.* Non *vox clamans.* Vid. seq. num. IX.

Dominica IV. Adventus.

I. *Procurante Pontio Pilato Iudæam.* Merita clarent ambitionis, ut fulgeat indignus splendore dignitatis, maximè dum Principes, qui publici auctorati latrones; quia munera merita, & pro meritis flagitia. T. 6. D. 3. Vid. *Ambitio*, *Indignus*, *Præses*.

II. *Tetrarcha autem*, &c. Non regimen, sed tyrannis. Festinabant in pœnas innocentiæ, ius dicebant ex malignitate, iustitiam iugulabant larva iustitiæ. T. 12. D.2. T.13. D. 4. Vid. *Præses*. VII.

III. *Tetrarcha*, &c. Illorum gloria ignominia, dignitas audacia, decreta deliria. ibid. & T. 4. D. 6. à n.7. T. 6. D. 5. T. 9. D. 1. à n. 9.

IV. *Sub Principibus Sacerdotum*, & Aptius sub dæmonibus: quia malitiâ insensati, stupidi & ambitiosi insulas arbitrabantur virtutem, ac deliria potestatem. ibid.

V. *Sub Principibus* iuris larva, & deaurata malitia: potestate non discretione, nec lege, cuncta invertit, lupos fovet, ovesque harpago discerpit. ibid.

VI. *Sub Principibus Sacerdotum.* Iniquitatibus factis sunt principes. Dicit arrogantia, dicit stultitia, dicit conditio, dicit præsumptio. T.6.D.5.

VII. *Sub Principibus Sacerdotum.* At qui? Annas & Caiphas. Hi sacerdotes, & Sacerdotum principes? Optimos vulnerabant, insolentiâ furebant, potestate præcipites, corruptelâ morum in bonos mores audaces. T.1. D.4. T.3. D.5. T. 4. D. 6. T. 6. D.5. n.13. T. 7. D.5. num. 8.

VIII. *Sub Principibus Sacerdotum*: dictis quibus, irridetur principatus. Gloria dignitatis illorum vitia, plausus scelera, gaudia flagitia. T. 9. D. 4. à n. 8. Vid. *Præses*. VI.

IX. *Factum est verbum Domini super Ioannem.* Verbum Domini patet in prædicatione, dum non quæritur propria gloria, sed divina, & verba fulminantur per exempla. T.2. D.4. T.4. D. 5. n. 19. Vid. *Concionator*.

X. *Prædicans baptismum pœnitentiæ.* Peccatoribus ex defectu pœnitudinis, furor mentis, & cæcitas cordis. T.5. D. 4. Vid. *Peccatum*.

XI. *Babtismum pœnitentiæ*; quippequàm animæ pœnitentia baptismus. T. 9. D. 4. In morbum salus. T.1. D.5. n. 11. T. 10. D. 3. n. 5. Medicamen in vulnus. T.3. D.4. n.13. T. 5. D. 3. à n. 10. Lapsi gloria & innocentia prisca. T.9. D. 4.

XII. *In remissionem peccatorum.* Ut remittantur peccata, minimè renuenda pœna. Peccator sanatur, dum pungitur & compungitur; dum percutitur, valet; gaudet, dum dolet; & exultat, dum pœnitudine mœret. ibid.

)(o)( )(o)( )(o)(

In Septuagesima.

I. *Exijt primò mane*, &c. Alij exierunt in opus, quia exivit ille. Opere in opera invitat, atque silentiosè clamat. T.2. D.4. T. 4. D. 6. n. 5.

II. *Exijt primò mane*, &c. Difficile sanè regimen, ad quod continua vigilia, & continua censura; igitur notantur quòd paterfamilias exijt, & etiam notaretur quòd non exiret, modò subditorum mens multivola & in opposita. T. 1. D.3. T.4. D.6.

III. *Circa horam tertiam, sextam & nonam.* Cunctis diei horis! Utinam vel sic ad amussim regiminis! Molestissimum profectò pravos regere, protervos dirigere, otiosis moderari, ac cum dyscolis demùm pacem habere. ibid.

IV. *Alios stantes in foro otiosos.* Ex otiositate vita curiosa, sine proposito vita, cogitatio vaga, & status negligentia. Tautolog. 1. Didascal.2. Tautolog.3. E.34. T.7. D.4. T.13. D. 3.

V. *In foro otiosos.* Et carpit, ne Monachi sint in claustro tanquàm in foro inani cogitatione, amisso tempore, futili opere, læsa mente. Tautol.1. Didasc. 2. Vid. *Monachus*.

VI. *Otiosos.* Nil mirum, si in foro erant. Mirum quòd forum transferatur in pectus; quippe impossibilis conversio, si uti in sæculo vivitur in claustro, & quasi in inferno, in mundo. Tautol.1.D.3.à n.7.T.5.D.5.à n.11. D.6.n.3. T.11. D.3.n.4.

VII. *Quid hic statis tota die otiosi?* Sic & hic? Et quia statis? Hæc stetio casus est. Ex status confidentia mortua animæ vita, frigida flamma & virulenta vulnera. T.1. D.4. à n. 3. T. 7. D.4.n.13. T.10. D. 2. num. 13. T.13. D. 3. n. 4.

VIII. *Quid hic statis?* Non viventium stare sic. Ab otiositate primò crimina levia, à levibus gravia & à gravibus graviora. ibid.

IX. *Quid hic statis?* Otiosos increpat, qui pridem dissimulaverat. Optimè, si prudentia peccata dissimulatione compescit. Pessimè, ubi indulgentia audaciam viribus auget. Ubi cordis protervitas, nocet impunitas: igitur dissimulatio non deservit, ut improbi deficiant, sed ut prævaleant: non ut à pravis cogitationibus decidant, sed ut ulteriora audeant. Tautol.4.D.6. à n.3.T.7. D. 3. D 4.

X. *Accipientes murmurabant adversus patrem familias.* Hoc opus otiositatis, & signum relaxationis. Quæritur protervitas, unde agere debet gratias, & ex donis acceptis format sagittas. Tautol.1. D.3. T.3. D.3. n.11. T.8.D.3. D.4. T.12. D.1. n.11.

XI. *Multi sunt vocati, pauci verò electi.* Electio claret ex vocationis munere, non ex sola vocatione; quia nonnulli negant profitendo fidem, & abdicant vocationem. T.3. E.3.& 61. D.6. T.4. D. 5.

XII. *Multi sunt vocati, pauci verò electi.* Perperàm eligentur, qui vocati non vocantur. Eligunt, & nequaquàm eliguntur: iustèque reprobantur, quia non ingrant, sed subintrant in institutum, quærentes non vitæ perfectionem, sed commodum, & foveat fugiendo sæculum. T.1.D.3.D.4. T.5.D.5.n.14. T.9. D.3. n.15. Vid. *Monachus*.

In Sexagesima.

I. *Exijt qui seminat seminare.* Quorsùm ergo? Non exit qui seminat seminare, obliquo prædicationis intuitu. Non seminat seminans, si prædicatio vanitatis, & vanitas prædicationis. Tautolog.2. D.4.n.4. Didasc.5. num. 19.

II. *Exijt qui seminat seminare.* Si seminare non exit, quorsum exit? *Quis tu hic, aut quasi quis hic?* Isai. 22.16. Quid verborum pompositas, atque in templo loquacitas? Quid ergo tu, si non quid? Quid & quis & hic es tu? T. 2. D. 4. n. 13.

III. *Semen suum.* Non suum, si prædicat se. Nullum cordibus audientium emolumentum, titillautium aures ex seminatione florum. Florum seracitas tribulos tantùm germinat & spinas. ibid. Vid. *Concionator*.

IV. *Semen suum.* Seminatur semen Dei verbum, quando prædicatoris verba in corda flamma, & eius labor fit peccatoribus dolor. ibid.

V. *Semen suum*, si verbum Dei. Ni verbum Dei, pravum prædicatoris semen, quippe suum. At quandò? Quando auditur, errantis & errandis indulgendo. Non ut crimina arceat, sed ut foveat: non ut malitiam arguat, sed ut nutriat: non ut peccata releget, sed ut inauret. T.2. D.4.à n.2 & 13.T.3. D.1.à n.11. T.9. D.3. à n. 7.

VI. *Aliud cecidit & conculcatum est.* Pravi non audiunt, sed verbum proterunt, peccata non cognoscendo tanquàm virtutes defendunt. T. 7.D.3. n.6. D.4. D.5.n.8. Vid. *Peccator*. II.

VII. *Aliud supra petram.* Verbis magis ac magis durescunt, & concionanti resistunt. Fiunt incorrigibiles exleges, insensibiles. Tautol.1.D.3.D.3.à n.3.Tautol. 7. Didasc. 3. num. 10. Didasc. 4. num. 12. Tautolog. 13. D. 4. num. 13.

VIII. *Supra petram.* Non convertentur ad cor, quia pravi, quia in prævitate cæci, & quia videre arbitrantur in cæcitate. ibid. Et Tautol.1.Didasc.1.num.15. & 18. Tautol.3. E.62. Tautol.5. Didasc. 4. num.7. Vid. *Peccator*. III. & IV.

IX. *Aliud inter spinas.* Evellendæ, ut semen fructum sortiatur, quin vel spinarum in terra cordis vel ad horam radicetur: etenim insanabilia vulnera, quæ videntur levia, & quæ facilia, ulcera virulenta. Taut. 1. Didasc.2. n.13. Didasc.5. num.2. Tautol.3. Didasc.4. à num.5. Tautol. 13. Didasc.3.

X. *Inter spinas.* Ut spinæ patientibus pateant, quę vel pungentes delectant: igitur videntur toxica epitima, cordolia consalia, scelus iocus, & crimina risus. Tautol.2.D.1. T.5. D. 4. Tautol. 7. Didasc. 1. num. 8. T.12. D. 3. n. 8.

XI. *In terram bonam.* Quia propositum in vitæ perfectionem servatur: & vita non novatur, sed perficitur. Tautolog. 1. Didascal. 2. numer. 2. Didascal. 4. num. 4. Tautolog. 11. Didasc. 3. n. 1. Tautolog.13. E. num. 14.

XII. *In terram cordis bonam*, quod audit, & audita opere complet, victo carnis sensu in prædicatoris sensum; & simul iudicio ad alienum iudicium. Taut. 2. Didasc. 2. Didasc. 3.

XIII. *In terram bonam.* Quod bonum, ne semen bonum suffocetur societate sentium: nimirùm boni mores contubernio pravorum. Mulcimine ei im voluptatis, sensuum illecebris, occasionis insidiantis lenocinio, malæ mentis gaudio, verbo incurioso, allucinato sensu, ac pabulo consuetudinis; trahuntur animæ sanctæ sæpesæpiùs à trahendis. T.5. D.6.n.5. T.7. D.6. n. 18.

In Quinquagesima.

I. *Illudetur, flagellabitur & conspuetur. Ipsi nihil horum intellexerunt.* Signum claret corruptelæ temporis, & con-

ſcientiæ furioſæ relaxationis. Ridet homo, ſi homo, his diebus, quicquid pro illo amanter paſſus eſt Chriſtus. Lætatur inſania, ut deſpiciat Chriſti paſsionem, mortem, crucem, cruciamina, & vulnera. T. 2. D. 1. n.15. Tautolog. 5. Didaſc. 1. num. 8. Tautol. 7. D. 1. à num. 10.

II. *Nihil horum intellexerunt.* Ex contradictione recipientis gratia magna. T.3.D. 3. n. 3. & 11. T. 7. D.3. num. 19. T. 11. D.1. à n.6. & ingratitudo ſumma, ubi perfidia oritur ex gratia. T. 3. D. 3. num. 10. T. 8. D. 4. à num. 6.

III. *Tradetur Gentibus.* Ita his diebus Chriſtianorum mores, ut non videantur fideles, viventes uti gentiles: igitur Chriſtus iocis illorum illuditur, delicijs conſpuitur, atque ingluvie flagellatur. Vid. *Peccator, Peccatum.*

IV. *Tradetur gentibus*: poſtquàm iam traditus? Verè, per flagitium iterùm crucifigunt Dominum. Obcæcantur lumine, obdureſcunt ſuavitate. T. 1. D. 4. n. 17. T. 2. D.1. n.9. & 18. T. 5. D.1. à n. 10. Riſus unde fletus, & voluptas unde vulnus. T.1. D.5.n.3. T.2. D.1. num.9. Tautol.3. D.3.n.3. D. 4. n.1. & 14. T. 7. D.1. num. 3.

V. *Cæcus ſedebat ſecus viam mendicans, & clamavit.* Ita lumen vel à tranſeunte recepit. Ni clamaret, non ſurgeret, ni ſurgeret, ſic ſtaret. Qui ſic ſtat, ſtabit ſic. Cæcè ſtabit, quaſi ſanaretur ſic. Tautolog. 3. D. 4. T.5. D. 4. num. 8.

VI. *Clamavit.* Tædebat cæcitatis, qui defectum cognoſcebat lucis. Cæcitas peccatum: & clamat, quia importabile onus. T.3. D.6. n. 10. T.7. D.1. n.8. & ante infernum infernus. T.6. D. 4.

VII. *Iuſsit illum adduci ad ſe.* Aliquid operandum in cæcitatis remedium. Si cæcus ad ſalutem ſe movet, conſequetur ſalutem. T.5. D.3.n.4. Et habebit cæcitatem, qui renuit operationem. Tautolog. 3. D. 4. num. 12.

VIII. *Adduci ad ſe.* Magnus animæ morbus, ubi neceſſarius totus Deus. Amatur error pro reſpiſcentia, & in cæcitate perplacet perſeverantia. T. 1. D. 3. à n.8. T.5. D.4. n 9.

IX. *Quid tibi vis faciam?* Lumen recipiet. Se cæcum cognoſcit. T.5. D.1. n. 5. & 12. Et ignorantiæ infirmitatis pericula timet. T.1. D.3.n. 8. T.3. D. 3. n. 14. T. 5. D.4 n.9.

X. *Domine ut videam.* Minimè ſalvus, ni pateret morbus: inſanabiles, quos mala lactant, & cruciamina delectant. T.5. D.4.

XI. *Quid tibi vis faciam? Domine, ut videam.* Illuminaberis, quia vis. Non illuminareris, ſi tantùm velles; quod eſt ſimul velle & nolle, voluntatis inefficacitate: cognitione tenebrarum & quiete animus procedit in cordis ſtuporem, atque mentis cæcitatem. ibidem.

XII. *Reſpice.* Ne veternus ex cæcitate peccati caput infeſtet, cerebrum gravet, cæcitatem in obcæcationem mutet, & fine rubore cor conſuetudine peccet. Tautolog. 3. D. 3. Tautol. 5. Didaſc. 3. n. 4. D. 4. Tautolog.7. Didaſc. 1. à num. 8.

Pro 40. Horis.

I. *Cæcus quidam* &c. Hic homo diebus his cæcus, iubetur adduci ad Chriſtum, lumen cordium; qui in ſpeciebus ſacramentalibus obijcitur oculis, ut hoſtium animæ evaneſcant ſpecies. *Tres ſpecies odivit anima mea: pauperem ſuperbum, & divitem mendacem, ſenem fatuum & inſenſatum.* Eccli. 25. 3. 4. *Pauper ſuperbus* eſt diabolus. T.1. E.14. D.3.à n. 7. *Dives mendax* caro. T. 11. D.2. D. 3. *Senex fatuus & inſenſatus* mundus. T.8. Didaſc. 2. Tautolog. 11. Didaſc. 5. Vid. *Mundus, Venus, Voluptas, Dæmon.*

II. *Iuſsit illum adduci ad ſe*, ne cæcus ſederet iuxta mundi viam, & cæcitate vitam perderet & animam. *Tres fontes ſine remedio, ſine dolore mortiferi.* Plin. lib.2. cap. 103. Ex his aquis conficitur Babylonis calix, venenatis ab animæ inimicis; & inclinat ex hoc in hoc, ut bibant omnes peccatores terræ. Ibid. Vid. *Euchariſtia.*

III. *Reſpice.* Tunc homo cæcus, dum videt mundi fatui hilaritatem. Tunc videt, dum cæcè ſequitur Euchariſtiæ dulcedinem. Duos annulos in memoriam & oblivionem fabricatos à Moyſe aſtruit Comeſtor. in *Exod.* cap.6. Mundi ſanè erit oblivio, modò Chriſti ex Euchariſtiæ Sacramento fiat recordatio: illius ex odio, huius formatur dilectio. T. 4. D. 5. à n. 8. T. 10. D. 4. n.15. T.11. D.2. n. 8.

IV. *Reſpice, Confeſtim vidit, & ſequebatur eum.* Iam ſequitur qui ſedebat. Virtutem accepit ex lumine, qui ſedebat cæcitate. Benedictione Iosue, Caleb expugnavit Hebron; deleritque ex ea tres gigantes de ſtirpe Enach. *Iosue* 15. 14. Hi ſignant hoſtes animæ proſtratos Euchariſtiæ virtute. Ibid. Vid. *Euchariſtia.*

Feria IV. Cinerum.

I. Ad ieiunium, vide *Domin. 1. Quadrageſimæ*, ibi plura. *Cùm ieiunatis.* Ecce nunc tempus acceptabile, ſed volumus, & nolumus. Volumus ſalutem, ſed renuimus medicamen. Non ſuſpiramus deſiderio ſalutis, ſed acrimoniâ doloris. Suſpiramus in mortem, non reſpiramus in optatam ſanitatem. Eſt cognoſcere infirmitatem, & ambire dolorem quaſi dulcedinem: eſt velle libertatem, ſed quærendo ſervitutem, &c. T.5. D.4. à num. 3.

II. *Nolite fieri ſicut hypocritæ.* Hypocrita ſicut aſpis. Colore ſqualido facies albet, cum maculis viret, interdùm ut flammis ardet, & ſæpe inſtar cineris palleſcit. T.3. D.6. à n.8.

III. *Sicut hypocritæ.* Illis quod placet, videtur licere; & non licere quod diſplicet. Dum viget amor proprius, animus profectò vacuus, inſanus, ſeductus. ibid.

IV. *Sicut hypocritæ.* Vita illorum non vita, ſed dulcis pœna, & vitium ſub perfectionis larva: in quorum exercitio eſt labor, dolor, & furor. T. 5. D.6.

V. *Nolite fieri ſicut hypocritæ.* Falluntur, quando fallere conantur. Servant mundi idola, quæ videntur proiecta. Vana mundanis proijcere mandant, ut proiecta ſibi ſumant, & uti numina colant. ibid.

VI. *Nolite fieri ſicut hypocritæ.* Veniet dies in quo veſtra virtus & horum reveletur hypocriſis: igitur poſtremus dies habet ſortem coronæ *propter certandi periculum, cedendi opprobrium, vincendi præmium.* Ambr. *6. Hexaemer.* Cap.1. T.3. D. 4. n. 13. T. 5. E. 8. & 23. D.3. n.12. T.5. à n.7. D.6. n.8.

VII. *Sicut hypocritæ*, qui ſpecie virtutis ambulant in iniquitate, & in via iniquitatis. Eſt iniquitas, ſi peccatur. Eſt via iniquitatis, ubi culpa non punitur: & in hypocritis per fallacias eminet magis via iniquitatis, quàm iniquitas; quia delinquitur, & peccatum indulgetur, veluti virtus à philautia plauditur. T. 4. D. 6. T.5. D.6. T. 6. D. 5.

VIII. *Sicut hypocritæ*, non ieiunatis. Ieiunate, ut ieiunio liberemini à crimine. Hypocritæ pœnitentiam non agnoſcunt; quia illis videtur, nil habere, de quo doleant; cùm flagitia illis plauſus, vulnus ſalus, vitia virtus. T.1. D.3. n.8. T.2. D.1. à n. 18. T. 5. D.3. n. 4. D.4. n.9. T. 9. D.4. n.9.

IX. *Sicut hypocritæ*, ſimul conantes apprehendere cœlum & mundum, duplici corde, labijs ſceleſtis, manibus malefacientibus. Eccli. 2. 14. *Duplici corde*, quia exercitium in proprium duntaxàt commodum. *Labijs ſceleſtis*, quia videntes fallunt, quando ſpecie virtutis alliciunt. *Manibus malefacientibus*, quia manum non extendunt, ut foveant, ſed ut rapiant. T.4. D.6. à n.8. T.7. D.3. n 8. T.13. D.4. n.3.

X. *Unge caput tuum, & faciem tuam lava.* Cum ieiunio iungitur mortis recordatio, quippe deficiente vitâ, lavabantur, & ungebantur cadavera: mortis enim memoria revocat à culpa. T. 10. D. 5. n. 5. cognoſcitur vitæ fallacia. T. 1. D. 2. n. 7. & non mors, dum mors in vita. T.12. D.4.n.5. Vid. *Mors.*

Feria 6. poſt Cineres.

I. *Diligite inimicos veſtros*, propter proprium commodum & utilem quæſtum: igitur benevola patientia in hoſtes ſubtile telum, & inflexibile ſcutum. T.5. D.2. à n.10. Vid. *Iniuria.*

II. *Diligite inimicos veſtros.* Iniuria enim aliquando toleranda, aliquando ridenda. T.5. D.1.n.4. D.2 n.10.

III. *Diligite inimicos veſtros.* Dilectio ſagitta, & offendentium cruciamina. Iniuriæ acriùs vindicantur, cùm remittuntur; & ampliùs, quùm poſſe vindicari videntur. T.9. D.1.

IV. *Diligite inimicos veſtros.* Sine ultione ultio, quia dolor acer, iniuria illata, ſine vindicta. Ibid. & illius memoria triſtis ratiouis amentia. T.5. D. 2. n. 17.

V. *Diligite inimicos veſtros.* Malignitas, velle ulciſci, ſed non poſſe: animi nobilitas, poſſe uſciſci, ſed nec velle. T.9. D.1.

VI. *Diligite inimicos veſtros*, non ulciſcamini. Vindicta vulnerat animum, famam dedecorat, & inficiatur rationalem naturam. T.5. D.2. T.9. D.1.

VII. *Benefacite his, qui oderunt vos.* Gratia ultio ſine ultione facta, & facienti ſumma gloria. T.3. D.4. n.10. T.5. D.1.n.2. T.7. D.2. T.9. D.1. Vid. *Gratia.*

VIII. *Ut ſitis filij Patris veſtri*, cuius inſigne, ingratis favere & fovere, atque in amicitiam revocare. T. 4. D.5.num.17. T.5. D.4.n.9. T.8. D.3.n.9. T.10. E.29. T. 13. D.2. n. 10.

IX. *Ut ſitis filij Patris veſtri.* Qui tacet, fert & perfert iniurias. Rationis eſt, quòd filius obmuteſcat, dum patet tolerat. Conſideratione Patris innocentis taciti & offenſi, erunt verba in ore filij? Haccine recogitatione experietur offenſus vel in fervore iracundiæ frigere ignem, rigere fervorem, æſtum adſtringi, flammam coagulari, morum immobilem, ſenſum inſenſibilem, impetum ſine impulſu, & animam ſine animo. Ex Div. Thereſia, *Docum.* 8. T. 5. D.2.n.12. Vid. *Chriſtus* III. *Deus.* IV. V.

X. *Ut ſitis filij Patris veſtri.* Signum gratiæ, cognoſcere ingratos & favere, ac averſos in gratiam ſolicitare. ibid. & T.7. D.2. T.8. D.3. n.7. T. 11. D. 1. n. 10.

XI. *Theſaurizate in cœlo.* Vid. *Dominic.* 4. à n. VIII.

Dominica I. Quadrageſ.

I. *Ductus eſt Ieſus*, &c. Tria mala, rationis ludibria, vitiorum irritamenta, ſunt gula, avaritia & gloria vana; quæ vincenda exemplo Chriſti. T. 1. D. 1. n.5. D.6.n.15. & 23. T.3. E.à n. 32. D. 6. à n.8. T.11. D.2. D.3.

II. *Ut tentaretur à diabolo*, & ille vinceret gulam per ieiunium. T. 11. D. 2. D. 3. Avaritiam per eleemoſynam. T. 1. D.6. Vanam gloriam per humilitatem. T.2. D.5.n.15. T.3.D.6.n.16. T. 7. D. 6. n. 12. T. 8. D.1. n.7. D. 5. à n. 16.

III. *Ut tentaretur à diabolo*, à quo ruina; non ut probaretur à Deo per quem gloria. Tentatio à Deo, quæ probatio, diſtinguitur à tentatione dæmonis & materia, & modo & fine. T. 5. E. à n. 9.

IV. *A diabolo*, quippe quæ à Deo, propter correptionem & correctionem, propter probationem & purgationem. ibid. & T.5. D. 2. D. 3. T.12. E.33.

V. *A diabolo*, ut creſcerent tentationes, tentatore non devicto, nec tentatione. Tentatio quando dominare incipit, facit hominem ægrum: dehinc lunaticum, dehinc cæcum, dehinc, paralyticum, dehinc dæmoniacum, dehinc mortuum. Ex Ricard. à S. Victor. T. 5. E. 20. Vid. *Peccator*, & *Peccatum.*

VI. *Ut tentaretur à diabolo.* Quid, ſi homo accedit ad tentationem? Sæpe ruina ex fugiendæ occaſionis vaniſsima confidentia. Poteſt introire, ſed non egredi: cadere & iacere, ſed non ſurgere: impelli, ſed minimè revocari, &c. T.5. D.5. à n. 10.

VII. *Cùm ieiunaſſet*, &c. Ieiunium vires reficit, non frangit; & mortalem immortalem exprimit. T.11. D.2. Didaſc. 3.

VIII. *Cùm ieiunaſſet.* Ieiunium ieiunantium eſt commodum, ex attritione carnis, ex deſtructione cupidinis, atque ex vulnere vulneris. ibid. & T. 11. D.4. n. 6. Vid. *Ieiunium.*

IX. *Cùm ieiunaſſet.* Ambroſ. de *Elia & ieiun.* cap.3. *Ieiunium refectio eſt animæ, cibus mentis, culpæ mors, excidium delictorum, remedium ſalutis, radix gratiæ, fundamentum caſtitatis.* T. 11. D. 2.

X. *Cùm ieiunaſſet.* Idem ibid. cap. 8. Continentiæ magiſterium, pudicitiæ diſciplina, caſtigatio carnis, forma ſobrietatis, norma virtutis, alimentum ſalutis, levamen infirmitatis. T.11. D.3. n.15. D. 4. n. 2.

XI. *Cùm ieiunaſſet.* Cibus ſuperfluus non ſalus, ſed vulnus, & quærit ſuperfluum ſtomachus auctoratus. T.11. D.2. à n.10. Alia ex Iuliano, ibid. n.1. Vid. *Gula.*

XII. *Accedens tentator.* Quod accedente dæmone, contigit Chriſto in deſerto; uſuvenit accedente ſæculari Religioſis in clauſtro. Apparet benevolentiæ color, & tunc accedit tentator. Sæcularis converſatio Monachi ruina, virtutis fuga, amoris proprij fomes, blandimen cupiditatis, mentis inquietudo, libertatis ambitio, vocationis tepor vel ſuffocatio, clauſuræ dolor, vel laxationis cupido, diſciplinæ faſtidium, cogitationis embolium, in ſtatum indignatio, atque inſtituti tranſgreſſio, &c. T.5. D.6. T.9. E.20. D.3. à n.14.

XIII. *Aſſumpſit eum diabolus ſuper pinnaculum templi.* Non cecidit, quia paſsivè eſt aſſumptus. Ubi activè ex ambitione, à diabolo quiſque aſſumitur; quippe ut cadat, lubricè nititur, & elevatur ut præcipitetur. T.6. D.3. à n.15. T. 12. D.5. n. 28.

XIV. *Mitte te deorſum.* Ambitio non reſpicit præcipitium, ſed progreſſum: quod quidem cæcitas mentis exaltatione ambitionis tendentis deorsùm, ut aſcendat ſursùm. Tautol.6. Didaſc.3. à num.2. Tautol.8. Didaſc. 3.

XV. *Oſtendit omnia regna mundi, & gloriam eorum.* Imò moleſtiam & animæ anguſtiam. Tota mundi gloria, vana, fallax, falſa & noxa. T. 1. D. 2. n. 13. T. 2. D.1. T.5. D. 6. n.11. T.8. D.2.

Feria 4. Dominic. 1. Quadragef.

I. *Magister.* Magistrum nolunt, & plaudunt. Sollicitare fingunt magistrum, cuius doctrinam renuunt: quia ab illo eorum cognoscunt cognosci ingenia, molimina, embolia. T.7. D. 3.

II. *Magister volumus*: Et dum volumus, nolumus. Hæc infirmitas nocuior infirmitate maiore. Morbus animæ virulentus est velle & nolle. Nolle sustinere afflictiones voluptatum; & velle sequi voluptatis afflictiones. Nolle gustare amaritudinem insitam, & edere velle totam radicem amaram, &c. T.5. D.4. à n.8.

III. *Volumus*, quasi ipsorum voluntati ius esset aptari Christum, signantes amorem proprium. Se quisque scrutetur, ut à se sibi cognoscatur: igitur pestifer amor, uti præstigiator, rationis deludit oculos, evertit sensus, pervertit iudicium, evacuat cerebrum, sopit insidiosè rationem, exhaurit denique mentem. T.3. D.6.

IV. *Magister volumus.* Tunc viderent mira, si vellent, quod ipse vellet. Chrysolog. *Serm. 97. Tu quod vis, unde vis, quando vis, habes. Nos præter tuam gratiam nihil habemus; per quam stamus, vivimus, movemur & sumus, & sine qua iacemus, deficimus & perimus.* T. 3. E. 61. D.6. à n.1. T.5. D.4. n.1. T.6. D.6. n. 13.

V. *Generatio mala*, in quos nulla medicina nisi pœna, quia ingenia improba. T.1. D.4. D. 5. T. 5. D. 3. n.11. T. 9. D.1. n.8. T.13. D. 3. n. 13.

VI. *Generatio mala, adultera* & perversa. Quid in nobis per peccata cordis duritia? Generatio utique prava, quam in pœnitentiam non movet passio Christi, gratia prompta, gloriaque futura. T.5. D.1.

VII. *Signum quærit, & signum non dabitur ei*, quia ex respiscentia efformatur malitia, ex indulgentia audacia, gratiam despicit, & clementiam ridet. T. 1. D. 3. n.13. T.3. D. 3. n.4. D. 4. 14.

VIII. *Signum non dabitur ei.* Quid ex signis? Pravi non convertuntur miraculis: cuncta illis malitia, atque salus deplorata. ibid. & T. 2. D. 1. n. 15. T. 3. E. 60. T.7. E. 26. T.9. D.4. à n. 3.

IX. *Signum non dabitur.* Abutuntur gratiâ, oritur perfidia, & cadit benevolentia. T. 3. D. 3. n. 4. & 10. D.4. n.14. T. 8. D.4. n. 6. T.11. D.1. n. 6.

X. *Signum non dabitur* generationi perversæ: quia provocant benefactorem in iram, & despiciunt indulgentiam. ibid. & T.1. D. 3. T. 7. D.4. D. 5. T.8. D. 4. num. 13.

XI. *Signum non dabitur*, ne onere ingratitudinis homo gravetur; quia quò plus debet, magis oderit: plura si cognoscit, plus offendet. T. 8. D. 3. Vid. *Ingratitudo.*

XII. *Viri Ninivitæ surgent in iudicio, quia pœnitentiam egerunt*, &c. Hi malunt errare, quàm respiscere. Dei abutuntur patientia, & fiducià pietatis maiora vulnera. T.1. D.3. n. 13. T. 2. D. 1. n. 4. T.5. D. 1. n. 4. D.3. n.5.

XIII. *Viri Ninivitæ.* Monachi Pœnitentiam agite. Aliter, labor, dolor & furor. T.5. D.6. n. 2.

Feria 6. Dominic. 1. Quadrag.

I. *Erat autem quidam homo ibi.* Et ibi sic homo erat? Diù languore laboraverat. Nil mirum: peccator in bello pacem, in morbo salutem, in tormento quietem habet. T.2. D.1. T.3. D.6. n. 10. T. 9. D. 4. n. 10. Vid. *Peccator* VI.

II. *Erat homo ibi.* Desperato peccatori toxica sunt corsalia, labor requies, languor dulcis. ibid.

III. *Triginta & octo annos habens in infirmitate sua.* Ægrotus ita, quia in ægritudine non sentitur doloris acerbitas; & deploratus, quia in ipsa doloris acerbitate voluptas. T.3. D.4.

IV. *Hunc cùm vidisset Iesus.* Dolet medicus, de quo non dolet ægrotus: peiusque iacet, quùm benè se arbitratur habere. Non cognoscit infirmari: & valere censet, quando miserrimè iacet. ibid. & T. 6. D. 4. n. 11. T.9. D.2. num. 5.

V. *Iacentem.* Malum extremum, non cadere, sed iacere. Extremum, non cupere surgere. Summum, cupere surgere, non ut à languore, qui paralyticus surgat; sed ut iterùm cadat. Tautol.3. Didasc.3. D.4. T.6. D.4. n.7.

VI. *Iacentem.* Magnum malum, peius & pessimum. Malum, languere crimine: peius, iacere: pessimum, languere & iacere, & sic esse non cognoscere, nec cognoscere posse. ibid. & T. 9. D. 2. n 5.

VII. *Iacentem.* Torquetur anima gravata culpà. Morbus iacere malè: mors iacere paralysi, quia in erectionem expellendo morbum, nec habet motum, nec sensum. T.3. D.4. à n.3. T.5. D.4.

VIII. *Iacentem.* Ni accederet medicus, iacens insensatè periret. Veterno potiùs, quàm paralysi languebat, qui nihil de periculo curabat. Gravis languor, qui voluntatem infecit, rationem obtenebravit, & memoriam sustulit. T.5. D.3. n.4. T.7. D.1. à n.8. Vid. *Peccatum.* II. III.

IX. *Iacentem*, & nesciebat. Qui scit iacere, & ubi iacet; surgere incumbit, ruinæ tædet, occasionis piget. Qui nescit iacere, & quomodò iacet; in erectionem medicinam non inquirit, quia languor placet, habito languore pro salute, obdurato corde, traductà mente, quin discrimen fugiat, quanvis perire cognoscat. T. 3. D.3. D.4. T.5. D.4.

X. *Vis sanus fieri?* Extendam manum, si vis. Sine me iaces, nec sine me surges, quanvis velis. Fac velis, ut surgas. Promptum auxilium ex detestatione peccatorum: sed illi necessarium in languore iacere, qui non vult surgere. ibid.

XI. *Vis?* Fac velis. Sera pœnitudo, quæ nulla, si venit serò. Perpetuò languebis, si modò surgere nolis. Æger iaces, nec verbum elicis, ut expellas languorem. Ore confessio fit ad salutem, & ignoras ægrotus, quàm altè iaces. Accedo, ut exterminetur ægritudo: necessaria tota divina potentia, ut surgat triginta & octo annos habens in infirmitate sua. ibid.

XII. *Vis sanus fieri?* Quid in sanitate eris? Vis sanitatem, vel salutem? Sanari mente vel corpore? Cogita & recogita tecum. Ita peccare non potes. Aptiùs, satiùs, si sic ita: igitur etsi iaceas gravi paralyseos languore; melius erit iacere, quàm peccare, melius ad erectionem non erigi. ibid.

XIII. *Ne deterius tibi aliquid contingat.* In erroris via errat, qui diù erravit. Error scelus; sed error amplior errare diutiùs. Iam non errat (nec erravit) in errore, cuius animum pulsat devij erroris cognitio, atque ex cognitione pœnitudo. T.3. D.3. n. 4. T.9. D. 4. Vid. *Pœnitentia.*

XIV. *Ne deterius*, &c. Lethalis sanè relapsus. Quanvis cicatrices appareant in speciem sanitatis, corruptæ sunt cicatrices. Unde de periculo valentem cœlestis medicus monet, plenæ sanitatis satagit, atque de futuris instruit. T.3. D.3. n.6.

XV. *Ne deterius*, &c. Ne deceptus erres, & ex errore procedas in errorem cæcitate mentis & malitià voluntatis. Difficilior quippe respiscentia: cognita lege, præ-

prævalet cordis malitia, & ex malitia turbatur intelligentia. T.3. D.1. Vid. *Peccator* à n. 2. In errore tunc non cognoscitur error, & nulla ex crimine pœna, si placent crimina. ibid.

XVI. *Iam noli peccare, ne deterius*, &c. Si evasisti, evasisse recogita; & ne denuò appropies occasioni, quia evasisti: convertitur in vindictam quæ gratia, & in iustitiam quæ collata clementia. T.5. D. 1.

XVII. *Nunciavit Iudæis, quia Iesus esset, qui fecit eum sanum.* Malà mente nunciavit, ut accusaret benefactorem. Ingratitudo è gratijs estormat tela, & accusat vel miracula. T.7. D.3. n. 17. T. 8. D. 3. D. 4. Accusare conatur, quia à benefactore cognoscitur. Irruit, quia cognovit languentem à Christo cognitum, & propter crimina languidum & paralyticum. ibid. E. T. 7. D.3. Vid. *Ingratitudo*, *Subditi.*

Dominica 2. Quadragef.

I. *Assumpsit Iesus Petrum* &c. *in montem excelsum.* Ita in ardua? ibi gloria. Christus suos vexat, ut sublevet; mortificat, ut coronet; simulque constituat in gloriam, ad quam non iter nisi per pœnam. T.5, D.2. D.3.

II. *Assumpsit.* Patet discrimen non assumptionum, sed à quibus. In gloriam suos assumit Christus: in præcipitium suos assumit diabolus. T. 6. D. 3. à n. 2. T.12. D.5. à n. 28. Vid. *Dignitas*, *Merita*, *Indignus*, *Ambitio*, *Electio.*

III. *Assumpsit*, non ut ibi manerent, sed ut descenderent in subditorum necessitates, & maiorem haberent dignitatem ex abdictione splendoris; proprium alienum reputantes commodum, & dignitatem subditorum subsidium. T.12. D.6. Vid. *Amor*, *Charitas.*

IV. *In montem excelsum seorsùm.* Ut virtus gloriæ obtineat dignitatem, & exercitij cacumen; lateat, non fulgeat: virtus cognita non virtus, splendor ventus, allicitivum virus. T. 3. E. 53. & 59. D. 6. n. 8. T. 6. D.1. n. 2. T.13. D.3. n. 1.

V. *In montem excelsum, seorsùm.* Quod videtur præ molestia vitæ anfractus, in gloriam est mons excelsus: labor thronus: pœna penna, ac devia clarissima in cœlum via. T.5. D.2. D.3.

VI. *In montem excelsum.* Nimirùm in felicitatis theatrum. Christus discipulos rapuit, dum in montem assumpsit. Immissa à Deo adversitas, non adversitas, sed felicitas. Probat, purgat, coronat. T. 5. D. 2. n. 2. D. 3. D.5. n.11. T.12. E. 13.

VII. *Ipsum audite.* Moles legis homini splendida moles, labor requies. T.2. D.1. Vid. *Lex.*

VIII. *Ipsum audite*, uti iudicem stabilitate iuris, firmitate legis, acceptione non personarum, sed actionum; ac relegatione affectuum. T. 3. D. 5.

IX. *Ceciderunt in faciem suam*, ne viderent, visis visis. Cœlestes cogitationes, modò nulla de terrenis. T. 1. D. 2.

X. *Neminem viderunt nisi solum Iesum.* In gloria cum amicis, & plausus: sine gloria, vel in monte excelso solus. T.3. D.1. n.4. T.8. D.4. n. 15. D.5. n.13. T.12. D.1. Vid. *Amicitia.*

Feria 4. Dominic. II. Quadrag.

I. *Accessit ad Iesum mater filiorum*, &c. Ambitiosè filios non vocatos intromittit, sibi consulit, & nunquàm quiescet. T.6. D.3. T. 12. D. 5. n. 28.

II. *Accessit ad Iesum mater filiorum*, &c. Ambitiosa cum ambitiosis. Nihil præter filiorum dignitatem cogitat, & vexationem charissimis præparat. T. 4. D.6. à n. 7. T. 6. D. 6. à n. 7.

III. *Accessit.* Commodiùs sanè filijs, si recessisset: quippe quod illi videbatur fulgor, erat splendidus labor; atque radij eminentis honoris deauratus dolor. ibid. & T.6. D. 3. à n. 3.

IV. *Dic ut sedeant.* Mater petit filijs sedem, quæ sedes petit laborem: etenim plerisque ambitio fis salus, reipublicæ morbus, & ex incommodis quæstus. T. 1. D.1. n.7. T. 4. D.6. n. 8. Vid. *Præses* II. T. 6. D. 3. n. 15. T.9. D.3. à n. 7. D.4. à n.9.

V. *Dic ut sedeant.* Accessit mater ut filij sederent. Suspitiosa merita filiorum, dum intervenit & matris patrocinium. Cæcæ in prudentiam electionis caro & sanguis. Ubi harum & patriæ affectio, dulcis cordi amaritudo, rationis infatuatio, dignorum depressio, meritorum summissio, pravorum elevatio, atque peiorum electio. T.6. D.5. à n. 4. D. 6.

VI. *Unus ad dexteram tuam*, &c. Christum regnare desiderant, ut simul in throno cum illo sedeant, sed quomodò regnaturum ignorant. Non tanto impetu ambitiosi currerent ad honorum fastigia, modò sentirent & onera: sed recipiunt onera non ferenda, ut adipiscantur fastigia. T. 3. D.2. à n. 5. T.6. D.3. à n. 12.

VII. *Unus ad dexteram tuam*, &c. Tam citò in altum? Ambitio credula est, vanissimè vana. T.6. D.3. à n.9. Vafra & delira. T.6. D.6. n. 7.

VIII. *Unus ad dexteram*, &c. Proprietates ambitiosi ante & in cuimine, vide T.6. D. 3. n. 15. *Præs.* VI. VII.

IX. *Unus ad dexteram* &c. Ambitiosi affectus & effectus patent actionibus. Cuncta movet, nunquàm quiescit, sibi tantùm consulit; quo bibit, ardet; ut ascendat, descendit, non vocatus intromittitur, ab illo despectum quæritur. Vid. *Ambitio.*

X. *Potestis bibere calicem?* Pro honore, unde verus honor, ostendit. Hoccine regnum ignotum intendit Christus esse cunctis manifestum: crux eius in regno thronus, & ad sedem beatitudinis ascensus. T. 3. D. 2. T.5. D. 5. à n. 11.

XI. *Quem ego bibituru sum.* Ut eodem modò sint dignitatis participes, qui fuerint calicis. Si dignitas crux, ni sit ignominiosa, qui habet dignitatis munera, debet dignitati figi & ligari. Ita qui habent officium in servitutem, quibus non serviunt officia. Qui portant ministerium, & non portantur. Haudquaquàm qui intuentur dignitatis splendorem, fugientes crucem: qui pondus horrent, adorationes ardent: qui curam negligunt, & propria curant. T.6. D.3. n. 14.

XII. *Possumus.* Aptè. Ambitio cruce gravior onus, non honor: qui potest in cruciamina ambitionis, poterit profectò portare crucem, & faciliorem tolerare laborem. ibid.

XIII. *Non est meum dare vobis*, intercessione matris, quia dignitas indignorum frequenter per connexiones, & in commoda non muneris, sed ambientis. T.4. D.6. n.13. T.6. D.3. n.11.

XIV. *Non est meum dare vobis.* Iam in munus discipulorum devenerant, & quia devenerant, in maiora suspirabant, quasi munus in munera, & ex muneribus in ampliora. Electi quidditas est meritorum qualitas, sine quibus ignominiosa dignitas. Non in dignitate superior, qui superior dignitate; quippe ad dignitates non dignitates, sed dotes splendor muneris. T. 3. D. 6. T.6. D.3. D.5. n.2.

)(o)( )(o)( )(o)(

Fe-

Feria 6. Dominic. II. Quadragef.

I. *Plantavit vineam, & locavit eam agricolis.* Qui cultores debebant esse, inventi tempore ingrati benefactori. Plantant amputanda, disperdunt fovenda: faciem sumunt peccatorum, non criminum, ob proprium quæstum. T.9. D. 3. à n.7.

II. *Peregrè profectus est*, ne videretur exactor, qui eximiè gratiæ largitor; sed abusi sunt favore, & procaces extiterunt, quippe fauti. Vana fiducia, & impudens pervicacia, prolabi continuò in culpam, & sperare gratiam: repetere crimina, & expectare clementiam. T. 5. D. 1. T. 7. D. 3. n. 15.

III. *Cùm tempus fructuum appropinquasset.* Fructus in fructum. Tributum suave, si solvitur ex quo proijcitur, & non evellitur. Nihil invenitur, ubi totum resecatur. T.1. D. 1.

IV. *Tempus fructuum.* Ubi nihil, nunquàm tempus, quia erit tempus agricolarum vexationis, & non levaminis. Vinca locatur agricolis, ex qua proventus: igitur considerandum, unde tributum tribuendum, maximè, si augmentum ex augmento tributorum sine proventu. ibid.

V. *Misit servos suos, & agricolæ apprehensi servis, alium cæciderunt, alium*, &c. Parvi ducit iterùm cadere, qui semel cecidit: denuò perdere, qui semel arbitratur perijsse. T. 1. D. 3. n. 12. D. 5. n. 1. T. 2. D. 1. n. 8. T. 3. E. à n. 63. D. 4. T. 5. D. 4.

VI. *Alium cæciderunt*, &c. Unde odium in benefactorem, artes embolia, ut disimulent crimen? T. 7. D. 3. D. 5. n. 8. T. 8. D. 4. n. 13. Vid. *Subditi.*

VII. *Verebuntur filium meum.* Improbi nec Deum timent, quorum pectus indocile, & cor insame, sine rubore, sine formidine, sine lege. T. 1. D. 3. T. 7. D. 3. T. 8. E. 7.

VIII. *Hic est hæres, venite occidamus eum.* Quare? Quia super illos, ut exactè viverent, & fructus iuxta professionem ferrent. At amentes criminis cognitione facti, cæci, & furiosi. T. 3. D. 3. D. 4. T. 5. D. 1. num. 4. T. 6. D. 4. n. 11.

IX. *Occidamus eum.* Qui se perijsse cognoscit, quæ non faciet? Incipit à summo, vacuus cerebro. Ægroti furentes nesciunt furere: sponte furentibus placet delirare: & machinantur mortem, illos solicitantibus redire in mentem. ibid. & T. 7. D. 3.

X. *Occidamus eum.* Malunt occidere, quàm illum Superiorem habere. Quorsum virtutes, si odiosæ perfidis? Quid miracula, si illis molesta? Quid quòd insigniter singularis, si non ex illis? Quid quòd magnus, & in magnis, si illis disimilis? ibid. à n. 12.

XI. *Occidamus eum.* Sanè malevolentiâ, à quo acceperunt insignia dona. At qui perfidi, & improbi, quò plures gratias cognoscunt magis offendunt: odium, unde insigne beneficium. T. 8. D. 3.

XII. *Occidamus eum.* Grave prorsus cordi vulnus, dum ex crimine quæstus, ac ex vulnere salus. T. 9. D. 3. à n. 7. D. 4. à n. 9.

XIII. *Malos malè perdet.* Non indulget? Nihil suprà improbitatis ingenium: non pœnitet ex indulgentia criminum. T. 1. D. 4. D. 5.

XIV. *Malos malè perdet.* Ne revertantur in cursum, si ignorant frenum: igitur, vel cum illo leges proterunt, iura diripiunt. ibid. & T. 6. D. 4. à n. 21.

XV. *Malos malè perdet*, igitur ex crimine pœnas timentes, timendi: inest illis de virtute Præsidis dolor, & timore acuitur furor. T. 7. D. 3. D. 4.

XVI. *Malos malè perdet.* Alitet pietas crudelis. Committitur malum, quia habent effugium, & aliquando præmium. ibid.

Dominica 3. Quadragesimæ.

I. *Erat Iesus eijciens dæmonium*, ut ab homine excuteret peccatum; quia peccatum infernus, ac dæmonium. Est infernus in inferno, & est infernus in mundo. Infra gehenna ignis: suprà ignis gehennæ. T. 6. D. 4.

II. *Eijciens dæmonium*: id est, hominem à seipso, qui conversus erat in dæmonium; ex quibus alius aspis propter murmurationem, alius leo, alius basiliscus, draco. T. 4. D. 5. n. 9. T. 8. D. 3. n. 5. T. 13. D. 4. n. 6.

III. *Dæmonium.* Alia dæmonia cognita, alia incognita; iccircò nec expulsa, illorum scilicet, qui volunt, & nolunt expellere à corde dæmonium, cum complicatione salutis, & languoris, doloris & voluptatis. Velle surgere, & iacère: sic progredi, & sic stare: moveri sine motu, hinc inde distrahi iactu. Tautol. 5. Didasc. 4.

IV. *Dæmonium.* Sæpe vel confessione criminum non eijcitur, etsi intendatur, quoniam ritè non intenditur. Tunc latet dolus satanæ insidiantis, patet ruina confitentis, & malitia directoris. T. 9. D. 3. à n. 7.

V. *Dæmonium.* Idem videtur dæmon & homo. Dum loquitur, *erat mutum.* Idem usuvenit, dum detrahitur proximo. Ex detractoribus alius morsu, alius ictu, alius fletu nocet. T. 4. D. 5. n. 9. T. 8. D. 3. n. 3. T. 13. D. 4. n. 6.

VI. *Et illud erat mutum.* Corda quasi dæmonum duritiæ muta, & immota; quia in penitentiam non adducit Christi labor, gratiæ promptitudo, ac summæ felicitatis expectatio. T. 5. D. 1. n. 12. D. 5. n. 11. T. 8 D. 2. n. 12. D. 3. n. 7. T. 12. D. 6. n. 9.

VII. *Et illud erat mutum.* Malum, quod esset cæcus, surdus, & demoniacus: at deploratus, quia mutus, in conversionem Dei potentiæ reservatus. T. 1. D. 4. T. 5. D. 3. n. 5. D. 4. n. 9.

VIII. *Et illud erat mutum.* Sine motu, sine sensu, nec ullo in pœnitentiam signo. T. 1. D. 3. n. 9. D. 5. n. 1. T. 2. D. 1. n. 4. T. 3. D. 4. T. 5. D. 3. n. 5. T. 7. D. 1. num. 2.

IX. *Et illud erat mutum*, & surdum & cæcum. Cæcus erat cùm dæmone homo errore intellectus, affectu surdus. Per criminis gravitatem, & flagitium, nec habebat mentem, sensum aut motum. ibid. & T. 7. E. à n. 15.

X. *Et illud erat mutum.* Sic homo dæmonium. Peccator cæspitat, cadit, & corruit. Cæspitat, dum se occasioni committit, cadit, dum peccato adhæret: corruit, ubi ficcine non surgit. T. 5. D. 5. T. 6. E. 35. Vid. *Peccator.* IV.

XI. *Filij vestri in quo eijciunt?* Celebrant, quoniam sui. Vituperant, quod in suis laudant: alieni nihili, etsi miraculosi. T. 6. D. 6.

XII. *Alios secum nequiores se*: quia amore erroris, & mulcimine criminis, adinstar morsus aspidis nec sentitur, nec videtur, nec agnoscitur. T. 3. T. 1.

XIII. *Nequiores se.* Tantò nequiores, quò lucidi specie virtutis. Spiritus videtur sanctior, qui nequior; quippe aliquando cum illo homo illusus, philautiâ pravus, larvâ charitatis, & specioso velamine Dei dilectionis. T. 3. D. 6. T. 5. D. 6. à n. 9.

XIV. *Nequiores se.* Quia etsi cognita peccata, nulla resipiscentia; occasio proxima, ac relapsus præcipua. T. 3. D. 3. D. 4. T. 5. D. 4. D. 5. T. 7. D. 1.

Fe-

Feria IV. Dominic. 3. Quadragef.

I. *Quare discipuli tui transgrediuntur* &c. Improbi, prævaricatores, religionis specie insidiantur religioni, & candori virtutis falso candore. T. 1. D. 4.

II. *Transgrediuntur* &c. Accusant accusandi. Quò non extenditur animus furiosus & malignus? Sanctitatem denigrant, virtutem infamant, miracula insimulant. T. 1. D. 5. n. 6. T. 3. D. 4. T. 7. D. 3.

III. *Quare discipuli tui* &c. Subditis detrahunt, ut aquarum magistrum, ducti invidiâ, perciti insaniâ, cæcique malitiâ. ibid.

IV. *Quare transgrediuntur* &c. Iniustitia latet auctorata doctorum lege, malignitas observantiæ pulchritudine, & nefas sub iuris specie. T. 3. D. 5. T. 12. D. 2. Vid. *Iudex*, & *Iustitia.*

V. *Quare discipuli tui?* Vita superioris insaustè censuræ exposita, pulchra forma sine forma, fama clauda. T. 5. D. 1. n. 2.

VI. *Quare & vos transgredimini mandatum Dei?* In quæ flagitia non corruent reprobi formidine constrictionis in legem, ac expectatione libertatis in crimen? Leges frangent, embolia construent, iterabunt commenta, machinabuntur mendacia: iudicabitur utilitas, quicquid dictarit improbitas. T. 7. D. 1. D. 3.

VII. *Munus quodcunque est ex me*, &c. Avaritia virtutis, & legis præscripta traditionum lege. Larvâ futuræ necessitatis, obliviscitur præsentis. T. 1. D. 6. à n. 19. Vid. *Cupido*, *Bleemosyna.*

VIII. *Docentes doctrinas, & mandata hominum.* Mira audacia! Extra legem sententia, ubi iuxta auctoramen iudicis, & non ad tenorem legis. T. 3. D. 5. T. 12. Didasc. 2.

IX. *Doctrinas hominum*, ut homines detrudant in infernum. Ligant pravi doctores lege propriæ auctoritatis, ex iure abominabilis traditionis, quæ omninò solvenda; solvuntque liganda. T. 9. D. 3. à n. 7.

X. *Doctrinas hominum*, ex malitia studiorum in mulcimen peccantium, adversus doctrinam legum; quorum studia stulta, doctrina insipientia, scientia fatua. ibid. & T. 2. E. 8. & 9.

XI. *Doctrinas hominum*, fomitem voluptatis, lethum rationis, in quibus crimina plausus, vulnus animæ salus, & vitium virtus. ibid. n. 9.

XII. *Non totis autem manibus*, &c. Excolant huiusmodi doctores culicem, & deglutiunt elephantem. Sine discretione oves discerpunt, lupos fovent, cuncta invertunt. T. 6. D. 5.

Feria VI. Dominic. 3. Quadrag.

I. *Oportebat eum transire per Samariam*, ut converteret fragilem fœminam. Accurrit, occurrit, ignorantem instruit, lapsam erigit, sauciæ medetur, resipientem consolatur. T. 5. D. 1.

II. *Oportebat eum*, cùm oporteret illam. ob Salvatoris dilectionem, & fragilitatis indulgentiam. Oportebat eum, quòd illa cognosceret, quàm perditè viveret. Ut flamma amoris excitaret fletum, & fletus ignem amoris. T. 10. D. 4. à n. 11.

III. *Oportebat eum.* Ignis & aqua pro purificationis forma: & illum oportebat, ut ignis ignem profanum extingueret, ac aqua cœlestem excitaret. ibid.

IV. *Venit mulier*, cuius vicit pudorem libido, timorem audacia; rationem amentia. T. 12. E. 15. Vid. *Luxuria*, *Venus.* Conversatione verò pudor vicit libidinem, ratio amentiam, timor audaciam. ibid.

V. *Venit mulier.* Quæ mulier? Venit ad salutem, non prætermittens curationis occasionem: difficilis sanè salus (ni cœlestis medicus) ubi facilitas in principio, difficultas in exitu, & impossibilitas ex inolito. ibid. & T. 5. D. 4. à n. 8. T. 9. D. 3.

VI. *Quinque viros habuisti.* O libidinis vehementia! Impotens appetitus rationis furor, prudentiæ surreptor, mentis corruptor. T. 4. D. 5. T. 7. E. 3. 22. T. 9. D. 2. n. 6. T. 12. E. 16. T. 13. E. 4. Vid. *Luxuria.*

VII. *Quinque viros habuisti*: & negas affectans ignorantiam? Verè dicit, propter cerebri amentiam. Illecebris voluptatum luxuriæ dediti seipsos percutiunt, nec sentiunt. Mentis insaniâ, phantasia læsa, abdicunt in animam penetrabile telum, & acrimoniâ dolorum tendunt in risum. T. 7. D. 1.

VIII. *Vos adoratis quod nescitis*, & adoratione nocuâ, quippe colitis vitia, & stultitiâ erroris, & errore stultitiæ. Stultitiâ erroris, arbitrantes amaritudinem peccati dulcedinem: errore stultitiæ, iudicantes iuris dulcedinem accerbam amaritudinem. ibid. & T. 7. D. 2. T. 9. D. 2. D. 3. T. 11. D. 5. n. 18.

IX. *Quod nescitis.* Modò dum aquam gratiæ petis, sapis. Accidit peccatori sæpe sese arguere, offendere, fastidire, accusatoris partibus fungi, munus iudicis exercere; sed deprecatoris fugit, quia non dolet, cum iaceat miser, nec videri velit. T. 5. D. 4.

X. *Reliquit hydriam suam mulier.* Ne iterùm cæspitaret in occasione obvia. Animæ sæpe ruina ex vitandæ occasionis fiducia vana; quùm tunc voluntaria vulnera, vanaque medicamenta. T. 5. D. 5. T. 9. D. 3. Tactu, occursu, vestigioque levi redeunt amores, vel cum odio depositi. ibid. n. 19.

XI. *Reliquit ergo hydriam.* In fugam Veneris fuga necessaria, & consideratè fuga. T. 9. D. 2. D. 3. Didasc. 4.

XII. *Reliquit ergo.* Ut se sibi vindicaret, ac periculum ex occasione vinceret: igitur cum illa, est velle libertatem, adorando servitutem: est dolorem sentire, & velle pati dolorem: est ignem quærere sine flamma, atque sospitatem inter vincula; quæ cogitatio ducit mentem in furorem, propter cordis cæcitatem. T. 5. D. 4. D. 5. T. 9. D. 2. D. 3.

XIII. *Reliquit ergo.* Ne ex luxuria fieret insana, & insanabilis. Insana, intendens Venerem calcare, cùm posset fugere: insanabilis sagittis saucia, quæ pericula non cogitabat pericula. ibid.

XIV. *Reliquit ergo.* Malo sapuit, qui ita fugit. Si non fecisset mala, saperet, quanti constaret momenti in occasione lumina claudere, terga vertere, atque delitias excutere. ibid. & T. 13. E. à n. 2.

Dominic. IV. Quadragef.

I. *Abijt Iesus trans mare Galilææ, & sequebatur* &c. Qui pedibus iter conficit, fudat, laborat, facessit. Qui navi vehitur, sine labore ducitur, & tamen appellit. Non his, sed illis Christus favit, & gratiam refectionis contulit; quia nulli, quo egent, ab illo nancisscentur, ni ad gratiam per se moveantur: nec consequentur salutem, si ad illam nolunt vel movere pedem. T. 3. D. 4. T. 5. D. 4. n. 9.

II. *Videbant signa super his qui infirmabantur.* Quid in conciones illius? Audiebant ut sanarentur. Quærebant simul ægri vulneribus sanitatem, & animabus salutem. T. 2. D. 4. n. 9. T. 5. D. 4. n. 9.

Quia

III. *Quia videbant signa.* Omnes videbant, omnes admirabantur, sed non omnes convertebantur. Protervi nec convertuntur miraculis, nec flagellis. T. 3. D. 3. D. 4. Vid. *Peccator* à n. II.

IV. *Sequebatur multitudo, quia videbant signa.* Qui ita sequuntur, aliquando recedent, imò quem sequuntur, crucifigent. Non sequebantur propter salutem, sed propter utilitatem: non propter signa, & miracula, sed propter commoda: igitur cùm spes deficeret, fides illicò avolavit. T. 3. D. 1. n. 4. T. 8. D. 4. n. 14. D. 5. n. 13. T. 12. D. 1.

V. *Unde ememus panes ut manducent hi?* Ad quælibet Princeps prudens debet præcognoscere, unde expensæ. Aliter vel patrandum miraculum, vel Reipublicæ exterminium. T. 1. D. 1. n. 10.

VI. *Ipse enim sciebat, quid esse factarus.* Ministrum interrogat, ut illius animus ex consilio clareat. Minister pessimus in causa pauperum nec audit, quod displicet, & mentem vertit, quo placet; quia illi in huiusmodi causus nunquàm est tempus, nec locus. Tautol. 3. D. 5. num. 6.

VII. *Ipse enim sciebat*, & dicit *Unde.* Inde beneficium venit, unde minister non cognoscit, nec cognoscere satagit. Ni expensæ in superflua, esset sanè, unde proferretur eleemosyna: igitur pauperum alimentum ex subtractione vanitatum, quia sterilitas divitiarum ex sumeinopum. T. 1. D. 6. n. 11. & 15.

VIII. *Distribuit discumbentibus.* Docuit *Unde* ad tantos copiosa ubertas, exiguo distributo in eleemosynas. Plures fructus affert, qui plus offert. Divitiarum incrementum, quod videtur beneficium, & sine ulla diminutione dispendium. ibid. n. 12. 22. & 24.

IX. *Distribuit* in pauperes. Pretiositas eleemosynæ magna, maior, maxima. T. 11. D. 2. n. 3. Vid. *Eleemosyna*, *Pauperes.*

X. *Distribuit*, etsi exiguum habuit, ut plus haberet ex beneficentia amoris, avaritiæ adversus leges. Princeps avarus quò plus habet, plus cupit: & dum sibi totum quærit, totum amittit: maximè si avaritiæ studium sub specie solicitudinis pauperum, & sub larvà charitatis deauratur furtum. ibid. & D. 6.

XI. *Distribuit discumbentibus.* Cras, nec hodie, quinque tantùm panibus, non curat, ut suos in largitionem eleemosynæ doceat: pectore sæpe plumbeo, corde ferreo, qui avari (abominabile, si Christi ministri) oblivisceuntur pauperum præsentis, præ timore suæ futuræ forsitàm necessitatis. T. 1. D. 8. à n. 19.

XII. *Distribuit.* Eleemosynà elevatur paupertas, fulget benignitas, & exercetur charitas. ibid.

XIII. *Imleti sunt*, postquàm Christus panes distribuit. Quia distribuit, multiplicavit: beneficij in famelicos ubertas conferenti sublimitas, elargienti commoditas, beneficentiæ opportunitas. ibid.

XIV. *Fugit solus.* Neme sequitur euntem, postquàm multitudo decerpsit utilitatem. Viti. *Amicitia*, & *Ingratitudo.* Obsequium illorum Christus fugit, quia etsi affectum pro tunc intimè cognovit; electio per eligentium commoda, suspiciosa electio, quia iudicium affectus sine iudicio. T. 4. D. 6. n. 13. T. 6. D. 3. n. 8.

Feria IV. Dominic. 4. Quadrag.

I. *Præteriens vidit hominem cæcum.* Dum cæcus in templum ingredi tentat, Christus exibat: & vel præteriens, illum illuminavit, ne cæcus in templum cæcè introiret, sed cæcum ingredi in templum videret. T. 4. D. 5. à n. 3.

II. *Hominem cæcum.* Totum genus humanum, miserà cæcitate, plorabili chaos, quia nequibat aperire oculos. Tela iudicabat gaudia, cruciamina lenocima, venena pharmaca. T. 10. D. 4. n. 3.

III. *Cæcum.* Cæcus, sed qualis? Merè cæcus. Cæcus à natura, non à malitia. Ex malitia cæcitas malum: obcæcatio peior. Malum crimine cæcutire: peius in cæcitate manere: unde homo uti insanabilis derelictus, quia cæcus & obcæcatus. T. 3. D. 4.

IV. *Hominem cæcum.* Hic cæcus oculis: peccatori inest cæcitas mentis, & gravamen cæcitatis. Cæcus per crimen cæcitatem non cognoscit, & vsquequaquè offendit, cæspitans, corpore, mente, & cordis protervitate. Tautol. 2. D. 1. n. 8. T. 3. E. 61. D. 3. num. 3. T. 7. E. 8.

V. *Hominem cæcum*, quin videat procedere in barathrum, & cæcutiens, & cæcus & obcæcatus. Cæcutiens, occasione peccati quæsita. Cæcus, delectatione concepta. Obcæcatus ex malitia pectore fota. Tautol. 1. D. 5. num. 1. Tautol. 3. E. 63. Tautol. 5. Didasc. 4. n. 9. D. 5. T. 6. E. 35.

VI. *Hominem cæcum*, uti videmus deformatum hominem per peccatum amentià, cæcitate, & furore mentis. Amentià, per indulgentiam cupiditatis. Cæcite, insensibilitate conscientiæ. Furore, ex persistentia in gravitate peccati. ibid. & Tautolog. 2. D. 1. num. 15. Tautol. 3. D. 4. n. 1. T. 5. D. 4. T. 7. E. à 16. & 31. D. 2. num. 2.

VII. *Quis peccavit?* Unde huiusmodi erga cæcitatem cogitatio? Non sine fulcro. Peccatum cæcitas cordis & furor mentis. T. 7. D. 2.

VIII. *Ut manifestentur opera Dei in illo.* Quomodo Dei opera? Illuminare peccatorem cæcum eius opus eximium: revocare in gratiam, opus maximum. Tautol. 5. D. 1. num. 3. D. 5. n. 5. D. 6. n. 13. T. 13. D. 2. num. 4.

IX. *Opera Dei in illo.* Opus profectò Dei, quia tanta clementia, & patientia tantùm illius & solius. Peccatores cæcos patitur, vocat, expectat, ac demùm illuminat. Tautol. 5. E. 31. D. 1. n. 1. Tautol. 8. D. 3. n. 11. T. 11. E. 28. T. 13. D. 2. n. 8.

X. *Lutum super oculos, & lavi, & video.* Lavacrum animæ est peccatorum confessio: illique conceditur visus, quippe confessione lotus, dolente corde, remoto in illuminationem luto occasionis peccati. T. 3. T. 4. T. 5. D. 4. D. 5. T. 9. D. 3. à n. 8.

XI. *Non crediderunt Iudæi, quia cæcus fuisset, & vidisset.* Longè erant à cognitione potentiæ ac pœnitentiæ virtute. Negat factum uti infectum, qua cæcitatis peccati ullum manet nec vestigium. Tautol. 9. D. 4. Vide *Pœnitentia* I.

XII. *Nos scimus, quia hic homo peccator est.* Invidia vel patientia inficiabitur miracula. Tautol. 7. D. 3. n. 17. Splendorem detrahit, & ostendit, quando supprimit. Tautol, 7. D. 1. n. 10. D. 3. à n. 13. Tautol. 8. D. 3. n. 9. *Fer. 6. Dominic.* 5.

XIII. *Cæcus cùm essem, modò video.* Cor iam dolet, de quo placuit. Summus enim dolor in voluptate collocare voluntatem, & invenire pro dulcedine dolorem: in delitijs cordis gaudium, & offendere cordolium T. 7. D. 1. n. 11. T. 10. D. 4.

XIV. *Si cæci essetis, non haberetis peccatum*, &c. Miserabiles prorsùm & simul miseratione indigni. Cæci erant, quia cæci; & magis cæci, quia nolebant cognoscere cæcitatem. Tautolog. 7. Didasc. 1. Vid. *Peccator.* II. III.

XV. *Nunc verò dicitis, quia videmus, peccatum vestrum manet.* En consummatio scelerum. Renuunt illuminari, quippe placet cæcutire, ut de malis in mala, hincque prolabantur in maiora: post lapsum ruina, & præcipitium post casum; ut ex inferno affectionum detrudantur in infernum. T. 3. D. 6. à n. 6. T. 6. D. 4. à n. 6.

Feria VI. Dominic. 4. Quadrag.

I. *Erat quidam languens Lazarus*, &c. Ex languore, quin cognosceretur malitia morbi, lapsus in symptoma grave. Dolor erat, & non sentiebatur dolor: labor erat, sed abdicebatur labor. Planè insidiosa infirmitas, quæ iudicabatur sanitas. T. 3. D. 4. T. 7. D. 2. n. 4.

II. *Languens.* Quia nullus ex languore internus morsus, lethale tempore vulnus: & insanabilis ictus, quippe nec dolor conceptus. ibid. & T. 9. Didasc. 4. num. 9.

III. *Languens.* Quid non animæ mali ex languore, ex eo quòd malum cogitatum ut leve? Ex minimis maxima, & mortis dispositiva. Peccatum, estò veniale, virus, vulnus & morbus. T. 13. D. 3.

IV. *Languens.* Ne languear anima uti ægra in perfectionis via, recogitet unde assumpta, quò vocata, ad quid electa. T. 1. D. 2. à n. 8. T. 3. D. 1. n. 8.

V. *Languens.* Ne à valetudine decidat, ac in morbum cadat; cœlestes cogitationes foveat: sine quibus torpet animus, friget pectus, atque servatur sub pectore vulnus. ibid. n. 14.

VI. *Vado, ut à somno excitem eum.* Somnus imperfectio est in statu perfectionis. Ne sit somnus, considerandum à Sacerdote ac Monacho, Unde venit, Quò tendit, Quid agit, Quid non agit, &c. T. 8. E. 17. T. 11. D. 3. n. 1. Vid. *Monachus*, IV. & V.

VII. *Lazarus mortuus est.* Ex levi languore? Tempore non levis: maximè dum ulcera placent, dolores mulcent, mala delectant, ac vulnera lactant. T. 5. D. 4. D. 5. n. 10.

VIII. *Lazarus mortuus est.* Claret effectus peccati, frequentia, diuturnitas peccati, & impœnitentia. T. 3. E. 62. Didasc. 3. num. 1. Didascal. 4. à num. 5. Tautolog. 5. E. 30. Tautolog. 6. Didascal. 4. num. 6. T. 7. E. 8. & 31.

IX. *Lazarus mortuus est.* Non novum. Qui prætermisit uti levem languorem, lethalem passus est infirmitatem: mortuus iacet, sepultus & fœtidus. Vulneri neglecto callus obducitur, & eò insanabile, quò insensibile fit. Processu temporis non iudicatur grave, paulopòst insensibile, paulopòst delectabile. Sic in duritiam cordis ducit crimen, & itur in Dei omnimodam aversionem. Ex Bernard. 1. de *Consider.* cap. 2. T. 1. D. 4. n. 17. T. 2. Didasc. 1. num. 9. Tautolog. 3. E. à num. 62. Tautolog. 5. D. 1. num. 10. Tautolog. 9. D. 4. num. 10.

X. *Lazarus mortuus est*, &c. In illo languente, mortuo ac sepulto objicitur lasciviæ articulus, illecebrarum progressus, imò cupiditatum & concupiscentiæ triumphus. ibid. & T. 9. D. 3. n. 4.

XI. *Lazare veni foràs.* Quid quòd viveret, si in sepulchro iacèret, & non exiret? Semper periculi instantia, ubi occasio non remota: nec vera salus, ubi proximum indeclinabile vulnus. T. 5. D. 5. n. 14. T. 9. D. 2. n. 11. D. 3. à n. 3.

XII. *Lazare veni foràs.* Nisi foràs, ergo quorsùm? Multoties per incautum egressum, maius efformatur præcipitium; quia maior occasionis fugà efformatur occasio, dum fugitur intrò. ibid.

XIII. *Statim prodijt, qui fuerat mortuus, ligatus pedes & manus institis, & facies illius sudario erat ligata.* Qualis mortuus & sepultus, qui vel vivus nisi miraculo nequibat agere, procedere, nec respicere? ibid. à n. 5. Vid. *Peccator* & *Peccatum.*

XIV. *Solvite eum, & sinite abire.* Iam absoluti à peccatis relinquantur liberi à solventibus, nec graventur proprijs domibus: absoluti sunt, ut Deum per illos quærant, non ut propter illos Deum dereliquant. T. 3. D. 1. num. 8. Taut. 9. D. 3. à num. 7. & 14.

Dominica V. Quadragesi.

I. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Arguo vos, verùm non arguetis me. Vita sanè exacta, quæ intacta à subditorum malitia. Insidiæ paratæ, sed inanes insidiæ. Defecerunt scrutantes scrutinio, inventis moribus sine peccato, vel subditorum fastidio, vel inimicorum odio. T. 1. D. 3. Tautol. 7. Didasc. 3. T. 8. Didasc. 4. num. 15.

II. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Omnes, ut claruit in causa crucis. Non argumentis arguerunt, quia argumentum non probarunt. Nulla causa, ubi testis malitia, causa desertà, lege protrita; suffragantibus in embolium, ut appareret peccatum. Tautolog. 3. Didasc. 5. num. 4. Tautolog. 12. Didasc. 2. Qui defectu languet, defectus non iudicet; quippe non examinat defectus iudex corruptus. Tautolog. 1. E. 2. Tautol. 3. Didasc. 5. n. 1.

III. *Si veritatem dico vobis, quare non creditis mihi?* Quam veritatem? Illorum crimen: & in genere dicit, speciemque studiò tacet; quia multa vel ab increpante tacenda, ne videantur possibilia, & patrentur, quia patrata. Tautol. 7. Didasc. 3. à num. 20.

IV. *Si veritatem*, &c. *quare?* Non creditis, & veritatem auditis? Quasi non audiretis, ex protervia, & vanà fiducià renuentes facere pœnitentiam, & sperantes Dei innatam misericordiam. Tautolog. 5. D. 1. D. 4. Tautolog. 6. Didasc. 4.

V. *Si veritatem*, &c. Vita vestra constat ex puro mendaclo, quia nihil in illa è vero. Non est iuxta legem vita, crimina legis fuco deaurata: neque religio specie religionis induta. T. 3. D. 6. T. 13. D. 4.

VI. *Si veritatem*, &c. Cogitationibus vestris inest deceptio, quia nititur falso. Nulla maior, quàm miserum esse, & felicem iudicari; quippe cæcitas cordis & furor mentis. T. 5. D. 4. T. 7. D. 2.

VII. *Quare non creditis?* Quia vita vestra vita peccatoris: peccat, ut peccet, virtutemque ac exponentem deridet. T. 7. D. 4. D. 5.

VIII. *Quare non creditis?* Quare, si veritatem cognoscitis? Probat amentem, cordis obcæcationem, possidere posse legibus regna cœlorum, & voluntariè odio veritatis præcipitari in infernum. T. 7. D. 1.

IX. *Quare non creditis?* Suaviter subditos carpit. Cur non indulget? Ut damnationis originem designet Prælatorum, qui propter regimen, connivent subditos vivere ad lubitum: quùm animæ, simulque dignitatis sit ludibrium, conformari genio deformato, ridiculo subditorum. Tautolog. 4. Didasc. 6. Tautolog. 6. Didasc. 6. num. 7. Tautolog. 7. Didasc. 4. Didasc. 5. n. 8. T. 12. D. 3. n. 1.

X. *Quare non creditis?* Suavis profectò increpatio, sed vulneratos exarcebavit correctio; ut discant actionum iudices, quomodò facienda & quando. Si ita opportuna in putridum pectus; quid dum deficit tempus & modus? Utrumque tenendum, ne medicina convertatur in vulnus. Tautolog. 1. Didasc. 5. num. 1. Tautolog. 9. Didasc. 1. num. 17. Tautolog. 12. Didasc. 3.